

DEMOKRATSKA FRONTA

Klub zastupnika Demokratske fronte u Skupštini Kantona Sarajevo

Zastupnik: Sead Milavica

Broj: /19

U Sarajevu, 14.05.2019. godine

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA

KANTON SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

VLADA KANTONA SARAJEVO

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA KANTONA SARAJEVO

PREDMET: ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Poštovani,

na osnovu članova 106. i 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/10, 14/11, 19/11, 7/12, 26/12) prema Skupštini Kantona Sarajevo:

Pokrećem inicijativu da Vlada Kantona Sarajevo, sa posebnom uključennošću Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i u saradnji sa nadležnim institucijama u što kraćem vremenskom roku donesu Strategiju o zaštiti i prevenciji nasilja nad medicinskim radnicima, na osnovu koje će Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo donijeti relevantne Pravilnike o zaštiti i prevenciji nasilja nad medicinskim radnicima kojim bi se jasno definisale konkretne aktivnosti i mehanizmi koji bi omogućili provođenje spomenute Strategije.

OBRAZLOŽENJE:

Zaštita zdravstvenih radnika predstavlja drugu strana medalje u odnosu zdravstvenog sistema i pacijenta. Iako su pacijenti u zdravstvu na prvom mjestu, oni pored svojih jasno određenih zakonskih prava imaju i određene obaveze, koje između ostaloga uključuju i odgovornost prema drugim korisnicima usluga zdravstvene zaštite, zdravstvenim radnicima i drugim licima koja omogućavaju pružanje zdravstvenih usluga. Nedopustivo je da se dozvoli bilo kakva vrsta nasilja, kao i nepostojanje bilo kakvih mjera kojima bi se ono spriječilo.

Rješenje ovog problema zahtijeva strateški pristup od nekoliko koraka, a koji bi bili sadržani u Strategiji o zaštiti i prevenciji nasilja nad medicinskim radnicima. Prije svega, potrebno je jasno definisati nasilje na radnom mjestu i uspostaviti sisteme koji će omogućiti osoblju da prijavljuje slučajeve nasilja na radnom mjestu, uključujući i verbalno zlostavljanje, i koji će vrijediti za sve zdravstvene ustanove u Kantonu Sarajevu,. Dakle, treba stvoriti jednostavne, pouzdane i sigurne

sisteme izvještavanja koji rezultiraju transparentnim rezultatima. Vrlo je važno napraviti ovaj korak jer trenutno ne postoji protokol, i samim time onemogućen je pristup informacijama o tačnom broju incidenata, njihovim lokacijama niti uzrocima. Prilikom planiranja konkretnih mjera zaštite, ovi podaci su od vitalnog značaja za njihovu kvalitetnu i racionalnu provedbu, te je potrebno uspostaviti centralnu bazu podataka. To znači redovnu analizu i praćenje trendova svih izvještaja o nasilju na radnom mjestu - uključujući verbalno zlostavljanje i pokušaje napada na osoblje gdje nije bilo štete. Potrebno je detaljno pregledati i analizirati svaki slučaj nasilja na radnom mjestu kako bismo odredili koji su to faktori koji doprinose nasilju, koja su to mjesta i institucije gdje se javlja najveći broj problema, i koje su to prioritete situacije za intervenciju.

Međutim ove informacije neće same po sebi spriječiti nasilje, već ih je potrebno koristiti kao svojevrsni sistem usmjerenja konkretnih fizičkih mjera. Tako je potrebno razviti kvalitetne inicijative kojim bi se smanjili slučajevi nasilja na radnom mjestu. To može podrazumijevati fizičke mjere obezbjeđenja, ovisno o specifičnom statusu, obimu i vrsti rada ali i finansijskom situaciji pojedinih ustanova.. Fizička ili tehnološka rješenja mogu uključivati zaštitare, alarme, bolje izlazne rute, redovite sigurnosne patrole, detektore metala, tipke za paniku (uključujući i mobilne tipke za paniku), tehnologiju nadzora (kao što su kamere), zaštitu barijerama (na primjer, vrata i ograde sa elektronskim pristupom), promjene u fizičkoj okolini kako bi se olakšala de-eskalacija i smanjile opasnosti, ali i jednostavne mjere kao što su npr. bolje osvjetljenje. Ove mjere je potrebno kombinovati sa odgovarajućim izmjenama u radnim praksama ili administrativnim procedurama. Kao primjer, da bi se stvorilo mirnije okruženje koje manje dovodi do nasilja, potrebno je dodijeliti dovoljno osoblja rizičnim jedinicama kako bi se smanjile gužve i vrijeme čekanja, obzirom da su to značajni faktori rizika za nasilje na radnom mjestu. Ili mijenjanje radnih procedura kako bi svi članovi tima, uključujući i one koji osiguravaju transport, bili sigurni i kako bi se spriječila njihova izolacija, i osigurala sredstva da pozovu pomoć. Jedan od načina je i da se svo osoblje, uključujući i sigurnosne radnike, obuču za deeskalaciju situacije, samoobranu i hitar i staložen odgovor na kodove za hitne slučajeve. Međutim, ove posljednje obuke, iako korisne, nikako ne smiju biti prva linija odbrane, već posljednja, jer se zdravstveni radnici ne trebaju previše izlagati u ovakvim situacijama.

Također, u najgorim slučajevima kada se nasilje već desi radnici u zdravstvu su prepušteni sami sebi kako bi sanirali posljedice. Potrebno je obezbjeđiti odgovarajuće praćenje i podršku žrtvama, svjedocima i drugima koji su pogođeni nasiljem na radnom mjestu, uključujući psihološko savjetovanje i ali i stvaranje sigurnog okruženja za žrtve traume, ukoliko je to moguće.

Naposlijetku, potrebno je redovno ocijeniti uspješnost svih gore navedenih mjera, i revidirati ih po potrebi. To će se vršiti analiziranjem trendova incidenata, povreda i smrtnih slučajeva u odnosu na polazne stope i mjerenje poboljšanja, anketama radnika kako bi se utvrdila efikasnost inicijativa na terenu, praćenje jesu li preporuke izvršene itd.

Međutim, kako svaka strategija zahtijeva i akcioni plan kojim bi se ona provela u stvarnosti, nakon donošenja predmetne Strategije, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo treba što hitnije pristupiti donošenju relevantnih Pravilnika i protokola, kojim bi se strateške mjere i realizirale, i ovaj problem doveo pod kontrolu.

Uzevši u obzir sve gore navedeno, smatram da ova inicijativa ima svrhu i opravdanost.

Zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo
Sead Milavica